

len, således at vi kan understøtte danske soldater og andre landes soldater.

Kl. 11:29

Formanden:

Tak til forsvarsministeren. Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Men det har hr. Holger K. Nielsen så for en afslutning, værsgo.

Kl. 11:29

(Ordfører for forslagstillerne)

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg synes, det på mange måder har været en udmærket debat, og i forhold til hvordan det her blev diskuteret for et par år siden, er der – som jeg sagde indledningsvis – kommet meget mere struktur i debatten og en meget større vilje til at diskutere problemstillingerne her.

Jeg synes da bestemt, at det, hr. Frank Aaen nævnte, er noget af det helt, helt relevante i den her sammenhæng: Altså, hvad er det for missioner, vi skal ud i? Er det fremtidige krige som dem, vi har ført i Irak og Afghanistan? Er det måske operationer i Afrika, hvor vi skal beskytte flygtninge mod overgreb? Er det helt tredje operationer, vi skal ud i? Det er jo den debat, som er helt, helt afgørende, og som man også skal i gang med i Forsvarskommissionen.

Det slog mig, at ministerens sådan virkelige argumenter i forbindelse med hele beslutningsproceduren var industriens behov. Man siger, at industrien er nødt til at vide, hvilken flyttype vi køber, og det var også argumentet tidligere, og det er det, jeg meget vil advare imod. Jeg vil meget advare imod, at industriinteresser kommer ind i den her diskussion.

Jeg kan forstå, at forsvaret mener, at Joint Strike Fighter giver det, man kalder best value, i forhold til industriens behov. Men sådan som man overhovedet kan forstå de ting, vi har fået at vide, så ligger der jo udmærkede aftaler i forhold til de andre producenter, i forhold til Saab International og Gripen, og det ville der også have gjort i forhold til EADS, hvis Eurofighter stadig væk havde været der, og derfor vil jeg bare sige, at det ikke må blive industriinteresser, der bliver bestemmende for det her; det vil være fuldstændig forkert, hvis det bliver tilfældet. Det må være nogle sikkerhedspolitiske hensyn, der bliver det afgørende, det må være nogle økonomiske hensyn, altså om vi er villige til at betale så mange penge for det, vi i givet fald får, og hvad pengene alternativt kan bruges til i stedet for. Så den diskussion ser jeg frem til at vi fortsat kan have.

Men som sagt tak for debatten i dag.

Kl. 11:32

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Afstemning om de fremsatte forslag til vedtagelse vil finde sted tirsdag den 11. marts 2008.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

2) Forhandling om redegørelse nr. R 2: Udenrigsministerens redegørelse om OSCE.

(Anmeldelse 19.02.2008. Redegørelsen givet 19.02.2008. Meddelelse om forhandling 19.02.2008).

Kl. 11:32

Forhandling

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er Venstres ordfører, hr. Troels Christensen.

Kl. 11:32

(Ordfører)

Troels Christensen (V):

Jeg vil starte med at sige tak til ministeren for en fyldestgørende redegørelse.

Der er ingen tvivl om, at der vil være brug for en organisation som OSCE. Siden Murens fald, kommunismens kollaps og Jugoslaviens opløsning er der opstået mange nye stater, som ikke har en tradition for den demokratiske styreform, vi har kendt til og stort set levet under her i landet de seneste 150 år.

OSCE deles billedligt talt op i de stater, der ligger vest for Wien, og de, der ligger øst for, og målet er naturligvis, at alle disse stater på længere sigt vil fungere på ensartede vilkår, for at regionen som helhed kan opnå stabilitet, fred og udviklingsmuligheder.

Det sker dog fortsat, at lokale mindretal af sprogstammer, der bygger på gamle feudale opdelinger, ser en mulighed for selvstændighed, en selvstændighed, der ikke altid falder i god jord hos det styre, der er ved magten i den pågældende region. Jeg nævner det her, fordi det er med til at bekræfte behovet for OSCE's arbejde. De nationer, der lever op til OSCE's brede definition af sikkerhed, som dækker over den menneskelige, politiske og militære samt økono-

miske og miljømæssige dimension, skal være det, vi med et moderne dansk udtryk kalder rollemodeller for de nye og de uerfarne stater.

Det sker bedst inden for rammen af OSCE's institutioner, hvis grundlæggende opgaver bl.a. udføres gennem valgobservationerne. Et frit og retfærdigt gennemført valg er og bliver en forudsætning for, at en nation kan sammensætte et repræsentativt parlament, som kan forestå et lovgivningsarbejde. Det er her, demokratiet skabes; her skabes befolkningens tillid til de lokale nationale institutioner, her skabes et lands fremtid.

Denne fremtid er det for flere af de nye stater øst for Wien og på Balkan kun muligt at opbygge, hvis en folkevalgt forsamling kan omsætte grundlæggende værdier som demokrati, menneskerettigheder og retsstatsprincipper til handlinger, der respekteres i befolkningen.

Når en af disse nye stater derpå indtræder i det internationale samfundets organer og forpligter sig til at efterleve en række aftaler, bliver hverdagen for nogle fyldt med kontroversielle problemstillinger, herunder bl.a. gamle bilaterale samarbejdsrelationer til f.eks. deres tidligere dominerende big brother-nation, i manges tilfælde Rusland. Og Rusland spiller konstant en række vanskeligheder ud for OSCE, der jo har princippet om konsensus.

Det sker måske for ofte, at landene vest for Wien må afstå fra at få et punkt på dagsordenen vedtaget, endssige gennemført. Det er især mærkbart i den menneskelige dimension, hvor Rusland formår at trække flere af de tidligere vasalstater, der har opnået en form for selvstændighed, over på deres side ved stadig at råbe et højere: Njet, hertil og ikke længere.

Det er svært for Rusland at leve op til OSCE-ånden, hvor der er tale om konsensus, og hvor enhver indsats er en hjælp og ikke et udtryk for kontrol.

En særlig hjælp er dog feltmissionerne, som ministeren heldigvis giver meget omtale i redegørelsen, og Venstre er helt enig i, at disse lokale missioner er af stor betydning, både for de stater, der tager imod dem, og for OSCE's omdømme.

Til slut vil jeg gerne gentage min tak til ministeren for den omfattende redegørelse og samtidig takke alle de medlemmer af Folketinget, der har været aktive i en række valgobservationer på OSCE's vegne.

Kl. 11:37

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller): Tak til ordføreren. Den næste ordfører er den socialdemokratiske ordfører, og det er hr. Jeppe Kofod.

Kl. 11:37

(Ordfører)

Jeppe Kofod (S):

OSCE er som bekendt den eneste paneuropæiske organisation med 56 lande og et geografisk område fra Vancouver til Vladivostok. NATO og EU er som bekendt eksklusive organisationer, mens OSCE i hele sin natur er inklusiv og derfor også har problemlande som medlemmer, eksempelvis Hviderusland, Europas eneste diktatur. Netop dette forhold er både OSCE's svaghed og styrke. Svaghed, fordi lande, på trods af at de har forpligtet sig til OSCE-standarder som eksempelvis demokrati og menneskerettigheder, bryder selv samme principper, og styrke, fordi man trods alt kan forholde landene problemerne, og her vil jeg gerne fremhæve betydningen af de 19 feltmissioner, valgobservationerne, den parlamentariske forsamling, ODIHR's arbejde. En styrke er også, at OSCE kan arbejde holistisk på basis af de tre dimensioner: Den menneskelige, den militær-politiske og den økonomisk-miljømæssige dimension.

Men hvor er det så, at OSCE gør en forskel? kunne man spørge sig selv. For det første er OSCE et instrument til at imødegå de nye og brede sikkerhedstrusler, vi står over for, eksempelvis fra terrorisme, organiseret kriminalitet, uløste konflikter eller manglende kontrol med våben.

For det andet er OSCE med sine 19 feltmissioner helt afgørende for at løse og forebygge konflikter, fremme menneskerettigheder, retssamfund og demokrati og beskytte mindretal. For os er det afgørende, også prioriteringsmæssigt, at fastholde feltmissionerne med 72 pct. af budgettet og 85 pct. af OSCE's medarbejdere engageret i disse. Vi må derfor gøre alt for, at OSCE's mission i Kosovo kan fortsætte på trods af serbisk obstruktion.

For det tredje vil jeg gerne fremhæve betydningen af valgobservationerne, hvor både ODIHR og ikke mindst den parlamentariske forsamling spiller en afgørende rolle. Jeg har selv deltaget i valgobservationer i eksempelvis Hviderusland og Serbien og oplevet, hvor vigtigt OSCE's tilstedeværelse er for de demokratiske og proeuropæiske kræfter. Desværre oplever vi, at især Rusland i stigende grad er obstruerende.

Det er fuldstændig uacceptabelt, at OSCE ikke kan observere det kommende præsidentvalg i Rusland, og at vi ser Rusland konstant spænde ben for den menneskelige dimension i OSCE.

Imidlertid kunne vi måske tage lidt af luften ud af kritikken ved selv at invitere OSCE til at observere valg vest for Wien, herunder i Danmark. Jeg vil gerne opfordre udenrigsministeren til at se lidt på det her problem, fordi jeg tror, det er en måde, hvorpå man kan tage lidt højde for Ruslands kritik. Det er jo ikke sådan, at der ikke har været valgobservationer vest for Wien. Der var faktisk en valgobservation, i hvert fald fra parlamentarikerside, ved præsidentvalget i USA i 2004.

For det fjerde vil jeg gerne understrege, hvor vigtig OSCE er for vores nye EU-naboer. Engagementet i Kaukasus og Centralasien er med til at forbedre vores sikkerhed ud over at medvirke til en positiv udvikling for landene. Menneske- og narkotikasmugling samt våben kommer fra disse regioner og truer vores sikkerhed i Danmark. Det er Europas nye naboer, der er klemte mellem EU og et mere aggressivt Rusland, naboer, som vi ikke må glemme. Fremme af demokrati, menneskerettigheder og retstatsprincipper er i disse områder en kæmpe udfordring.

Endelig vil jeg også fremhæve partnerlandene til OSCE, herunder ikke mindst Afghanistan. Her kan OSCE modsat eksempelvis Europarådet gøre en stor forskel. Samarbejdet om at sikre den afghanske grænse til OSCE's centralasiatiske lande i nord er et glimrende eksempel på dette. Imidlertid bør der gøres mere, og Danmark kunne passende være i front, eksempelvis for at sikre et mere omfattende samarbejde med Afghanistan.

Afslutningsvis er jeg glad for at konstatere de geringens opbakning til OSCE's parlamentariske forsamling, som har mange vigtige funktioner, også ud over valgobservationerne. Min oplevelse gennem snart 10 års medlemskab af forsamlingen er, at debatterne og resolutionerne er vigtige for at fremme OSCE-standarde, f.eks. inden for demokrati og menneskerettigheder. På mange måder kan man vel sige, at OSCE er et redskab for blød magt, en måde, hvorpå man på bedste konstruktivistiske vis kan fremme sikkerhed og de demokratiske samfundsidealer.

Kl. 11:41

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken. Så er det Dansk Folkepartis ordfører, og det er hr. Morten Messerschmidt.

(Ordfører)

Morten Messerschmidt (DF):

Som det har været fremført af talere før under tegnede, udgør OSCE et væsentligt organ, der knytter en lang række lande både øst og vest for Wien og på begge sider af Atlanterhavet sammen, og udgør på den måde et vigtigt organ for en international dialog, som i mange andre organisationer og lande er vanskelig eller decideret umulig.

Nogle af de ting, som tidligere talere har fremdraget, er jeg fuldstændig enig i. Det er helt klart, at det engagement, der ligger i valgobservationerne, den interesse, som lande som netop Rusland og andre østeuropæiske lande kan se at vi har i Vesten, er en positiv ting. Ngo'er og menneskerettighedsforkæmpere i Østeuropa ved, at de ikke er ladt i stikken; de har en hjælpende hånd, de har opbakning fra Vesteuropa.

Det er klart, at når det er nødvendigt med valgobservationerne, når det er nødvendigt med kontrollen, skyldes det jo altså logisk, at der er nogle i disse lande, som ikke ønsker at leve op til de menneskerettighedsstandarder, som vi i Vesteuropa promoverer. Det kan man jo godt lukke øjnene for, man kan godt sige, at de folk ønsker man bare skal gå væk, men så lukker man altså også øjnene for realiteterne.

Når vi taler om Rusland, tror jeg, at man er nødt til at gøre sig klart, at det russiske demokrati, det russiske samfund og den russiske samfundsmodel hviler på nogle helt andre forudsætninger end dem, som gør sig gældende i store dele af Vesteuropa.

Den første spæde start på demokratiet i Vesteuropa er jo Magna Charta helt tilbage fra 1200-tallet, og man kan på den måde se, hvordan det har bredt sig ud over Vesteuropa, men altså aldrig er slået igennem i Østeuropa – og slet ikke efter første verdenskrig, kommunismens sejr og efterfølgende sammenbrud.

Man må bare gøre sig klart, at forudsætningerne for demokrati i Rusland, Belarus, Ukraine, Georgien og andre østeuropæiske lande altså er væsentlig anderledes, og jeg tror, at man er nødt til at tænke det ind i den strategi, man vælger over for disse lande.

Når vi i EU f.eks. kritiserer Rusland, og når USA nogle gange i sin retorik stadig væk befinder sig i en eller anden koldkrigssituation, synes jeg ikke, det er underligt, at Rusland føler sig fornædret. Man er nødt til at se i øjnene, at Rusland ikke længere befinder sig i 1989; man er

nødt til at se i øjnene, at Rusland er en vægtig spiller, at Rusland er en voksende økonomi, og som vi har set ved de seneste dumavalg, og som vi så det ved sidste præsidentvalg, føler mange russere, at den »gloire«, kan man vel næsten kalde det, som man i den befolkning i hvert fald forbinder med Sovjetunionen, uretmæssigt er faldet fra hinanden, og man føler, at man er blevet trådt på af det internationale samfund. Jeg tror ikke, at det er klogt at træde på et land, der udgør en stadig større supermagt, økonomisk spiller en stadig større rolle og altså er villig til at bruge de ressourcer og midler, som landet har til rådighed, magtpolitisk.

Jeg tror, at det er afgørende væsentligt, at vi indgår i et respektfuldt samarbejde med Rusland, at vi forstår, men aldrig accepterer tingenes tilstand i Rusland, men at vi forstår, hvorfor russerne bakker op om Putin, hvorfor russerne bakker op om Medvedev.

Forleden dag så jeg i TV-avisen – efter at Muhammedkrisen version to var begyndt – at man interviewede nogle folk i Skanderborg, som var ansat i en af de virksomheder, der nu risikerer at miste omsætning på grund af eksportrestriktioner til den muslimske verden. Svaret fra de ansatte, der altså i sidste ende risikerede deres job, var her, at de faktisk syntes, at det var et meget større problem end krænkelser af ytringsfriheden. Jeg er ikke enig i den vurdering, det vil sige, jeg accepterer den ikke, men jeg kan forstå den. Jeg kan godt forstå, at der er nogle, der har det på den måde, og sådan tror jeg også at rigtig mange russere har det – uden sammenligning i øvrigt. Jeg tror, at der er rigtig mange russere, som er glade for i dag at have varme i varmeapparatet og mad i køleskabet. Det havde de ikke under kommunismen, og derfor støtter de det regime, som altså på demokratisk vis, i et eller andet omfang i hvert fald, i dag er valgt i Kreml. Det må man forstå, og derfor må man også respektere det valg, som russerne tager. Først når vi respekterer det, kan vi kritisere af al kraft. Det skal vi så gøre.

Jeg synes også, at den danske regering bør støtte op om den tanke, som er født af østeuropæiske og russiske kræfter, om at lave et charter for OSCE, at man prøver at formulere de principper, som vil være gældende for samarbejdsorganet. Jeg tror, det vil være gavnligt at få nogle mere formaliserede retningslinjer for, hvordan den dialog, der uvægerlig skal være i OSCE, også kan komme til at køre fremover.

Vi har ingen interesse i, som EU gør, at forsøge at dele det europæiske kontinent i to; vi har en interesse i at favne det europæiske kontinent. I øjeblikket er der en tendens til, ikke at lave et nyt jerntæppe, man kan måske snarere tale om en slags fløjlstæppe, som EU lægger ud over Østeuropa. Det har vi ingen interesse i, og derfor skal den danske position være, at vi ønsker at fremme dialogen med Rusland, men sandelig også med en lang række af de andre østeuropæiske lande. Her er OSCE jo et ganske unikt organ, hvor lande som Tadjikistan og andre centralasiatiske lande jo er med – i modsætning til f.eks. i Europarådet og andre internationale fora. Det, at vi har så mange lande favnet, er en fordel, og det skal vi støtte op om.

Når det så er sagt, vil jeg sige, at en række af det forgangne års initiativer, som på glimrende vis er beskrevet i udenrigsministerens redegørelse, selvfølgelig har været sager af stor politisk interesse, men man må også sætte spørgsmålstegn ved de konklusioner, som er blevet draget.

Jeg vil gerne gøre det klart i forhold til Kosovo, at den linje, som en stor del af EU-medlemslandene har lagt over for Kosovo, for det første er i strid med folkeretten og for det andet er i strid med al historisk forståelse for hele Balkanområdet. Det, at man – efter i 1999 uretmæssigt at have bombet Serbien – nu får endnu en del og måske i virkeligheden den allervæsentligste del af Serbien væk fra serberne, er en historisk og i øvrigt folkeretlig ulovlig handling. Jeg synes, at det er ærgerligt, at man i et organ som OSCE, hvor debatten netop skal være fri og ubundet, ikke i højere grad har kunnet vinde forståelse for det retfærdige synspunkt, at Kosovo nok skal have selvbestemmelse, men aldrig skal have autonomi.

Med de her bemærkninger har jeg forsøgt at skitsere nogle af de centrale ting, der er i OSCE-samarbejdet. Der er gode ting, der er også ringe ting, men bekæmpelse af den internationale terrorisme, bekæmpelse af kvindehandel og andre forhold er sandelig gode ting. Det er udmærket skitseret i Udenrigsministeriets redegørelse, og det tager vi i Dansk Folkeparti til efterretning.

Kl. 11:49

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er en kort bemærkning til ordføreren fra hr. Naser Khader.

Kl. 11:49

Naser Khader (NY):

Jeg så også det nyhedsindslag, der var med de pågældende medarbejdere, der sagde, at hvis

det kom til at handle om valget mellem deres job og ytringsfriheden, så ville de vælge jobbet. Jeg hører, at hr. Morten Messerschmidt er enig i det. Det forstår jeg simpelt hen ikke. Jeg forstår ikke, at Dansk Folkeparti, der ellers mange gange har været ude at sige, at ytringsfriheden kommer først, og hr. Morten Messerschmidt har forståelse for, at der er nogle, der siger, at ordrer på ¼ mio. kr. er vigtigere end forsvaret af ytringsfriheden. Det fatter jeg ikke.

Kl. 11:50

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 11:50

Morten Messerschmidt (DF):

Det forstår jeg udmærket at hr. Naser Khader ikke fatter, for det sagde jeg nemlig heller ikke. Jeg sagde faktisk præcis det modsatte. Jeg sagde, at jeg er dybt uenig i den linje, at man skulle sætte hensynet til økonomi foran ytringsfriheden – det er jeg uenig i. Men jeg forstår godt, at disse folk må tænke sådan. Jeg respekterer, at de tænker sådan, men jeg er ikke enig med dem.

Derfra drager jeg parallellen til Rusland og siger, at i Rusland må man jo i den grad sige at der er sket indskrænkninger i de akademiske og frihedsmæssige rettigheder. Alligevel støtter den russiske befolkning – det ser det i hvert fald ud til – Putins præsidentkandidat Medvedev. Ud fra et frihedssynspunkt er det nok en dårlig forretning, men hvis man ser på alle de økonomiske fremskridt, der er sket i Rusland igennem de sidste år, ja faktisk siden 1989, og i særdeleshed også under Putin, må man forstå, at det er begrundelsen for, at russerne vælger sådan.

Det er ikke sådan, at jeg er enig med dem. Jeg er heller ikke enig i, at vi skal prioritere dansk økonomi frem for ytringsfriheden, tværtimod, men jeg mener, at man må vise forståelse for, at der er nogle, der tænker sådan.

Kl. 11:51

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det hr. Naser Khader for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 11:52

Naser Khader (NY):

Jeg er utrolig glad for den præcisering, for det ville virkelig stå sløjt til med ytringsfriheden, hvis alle begyndte at tænke som dem. Hvis det at miste ordrer på ¼ mio. kr. skulle gøre, at man så ville give køb på noget af ytringsfriheden, ville det forarge mig. Derfor er jeg glad for præciseringen.

Kl. 11:52

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Ordføreren.

Kl. 11:52

Morten Messerschmidt (DF):

Jamen jeg vil ikke sætte nogen begrænsninger i min egen adfærd for at glæde hr. Naser Khader, heller ikke i denne sag.

Kl. 11:52

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Der er yderligere en kort bemærkning. Hr. Jeppe Kofod.

Kl. 11:52

Jeppe Kofod (S):

Det, jeg gerne vil spørge Dansk Folkepartis ordfører om, er sådan set den lange diskussion om Rusland. Man kunne jo få det indtryk, at det er, som om at Rusland er blevet et offer, fordi mange af os tillader os at kritisere det, der er blevet kaldt Putinisme, eller at Rusland er på vej tilbage i forhold til den demokratiske og menneskeretlige udvikling i landet.

Jeg vil bare høre, om hr. Morten Messerschmidt ikke er enig med mig i, at det er vigtigt, at vi f.eks. får valgobservatører til Rusland, og at det er en stor skandale for Rusland, at de har sat så mange begrænsninger op, at OSCE har måttet sige nej til at observere det kommende præsidentvalg. Det synes jeg i hvert fald er et kæmpeproblem også for Rusland, at de på den måde forsøger at obstruere grundlæggende standarder i OSCE omkring demokrati og menneskerettigheder.

Kl. 11:53

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Så er det ordføreren.

Kl. 11:53

Morten Messerschmidt (DF):

Jo, jeg er enig i meget af det, som ordføreren fremfører. Nu vil jeg sige, at i modsætning til hr. Jeppe Kofod var jeg faktisk valgobservatør ved det russiske parlamentsvalg den 5. december 2007, fordi det lykkedes Europarådet, i hvis parlamentariske delegation jeg sidder, at komme ind. Det tror jeg er helt afgørende. Jeg er fuldstændig enig i, at vi skal gøre så meget som overhovedet muligt for netop at fremme valgobservationerne. Jeg bruger selv ligesom ordføreren megen tid på det, og derfor synes jeg, det er noget, der skal fremmes.

Det, jeg sagde om valget og den opbakning, der uvægerlig er til Putin og Medvedev og United Russia generelt, er, at man må gøre sig klart, at hensynet til ytringsfriheden og akademiske

rettigheder – frihedsrettigheder generelt både set i forhold til Rusland og set i et bredere verdenshistorisk perspektiv – nok alt andet lige kommer efter hensynet til sultedøden. Det er i den kontekst, man er nødt til at forstå udviklingen i Rusland.

Kl. 11:54

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det hr. Jeppe Kofod for yderligere en kort bemærkning.

Kl. 11:54

Jeppe Kofod (S):

Der, hvor jeg bliver forvirret over, om Dansk Folkeparti er på den rigtige side i den her kamp, er vedrørende spørgsmålet om, hvorvidt man accepterer, at menneskerettighederne, demokratiet, forenings- og ytringsfriheden bliver undertrykt i Rusland. For jeg mener jo, at vi har en kæmpe forpligtelse også i Vesteuropa til at tage de her problemstillinger op med russerne. Jeg mener ikke, at vi bare skal holde os tilbage – det kunne man få indtryk af at Dansk Folkeparti mener med den forsvarstale for Putinisme, som man kunne høre her.

Jeg vil bare være helt sikker på, at Dansk Folkeparti er for ytringsfrihed, er for demokrati, er for menneskerettigheder – også hvad angår Rusland. Så kan man altid diskutere analysen af, hvorfor russerne gør, som de gør, men en ting, man må holde sig for øje, er, at der jo ikke er en reel demokratisk proces i landet. Der er masser af medier, der ikke kan operere frit, der er masser af civilsamfundsgrupper og ngo'er, der ikke kan operere frit.

Så den der forestilling om, at russerne har valgt, vil jeg gerne banke en pæl igennem, for hvis der var et frit valg, kunne vi tale om det, men det er der jo ikke i dag. Det håber jeg at hr. Morten Messerschmidt klar over.

Kl. 11:55

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det ordføreren.

Kl. 11:55

Morten Messerschmidt (DF):

Hvad angår det sidste, er jeg fuldstændig enig i, at hele mediedominansen og den opfattelse af demokrati, som mange i Rusland har, på ingen måde minder om det, som vi kender i Vesteuropa. Det er et stort problem.

Der kan man godt sige, at så må vi boykotte, så må vi nedlægge forbud, og så må vi stoppe, og hvad vi må gøre. Men man kan også sætte sig ned og tænke over, at Ruslands demokrati trods alt er udsprunget af det, der skete i 1989, hvor

det vesteuropæiske demokrati i højere grad er udsprunget af nogle frihedsideal, der blev tænkt for 800 år siden – måske endnu længere siden, nemlig i det gamle Grækenland. Derfor er forudsætningen anderledes, og det er bare de forudsætningsforskelle, jeg mener at man er nødt til at tænke ind i en Ruslandsstrategi. Hvis man ikke gør det, hvis man ikke forstår motivationen bag de valg, der finder sted i Rusland, så formår man heller ikke at få den dialog, som er nødvendig for at fremme situationen derovre.

Der vil jeg sige, at et organ som EU, der jo nærmest fører en trodsig linje over for Rusland, bestemt ikke er behjælpelig med hensyn til at fremme menneskerettighedstilstanden eller frihedstilstanden i Rusland.

Kl. 11:56

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er SF's ordfører, hr. Holger K. Nielsen.

Kl. 11:57

(Ordfører)

Holger K. Nielsen (SF):

Det er en vigtig diskussion, så tak for redegørelsen fra udenrigsministeren om OSCE, der jo er en af de organisationer, der arbejder paneuropæisk, og som i den forstand er en vigtig organisation i forbindelse med sikkerhed og stabilitet i Europa, også efter Murens fald, fordi der jo stadig væk er en række problemstillinger, som går på tværs af de europæiske grænser, og som også går mellem EU og andre dele af Europa. Så derfor er EU jo ikke tilstrækkelig, og de andre organisationer er ikke tilstrækkelige. OSCE er en vigtig paneuropæisk organisation, ikke mindst i forbindelse med menneskerettigheder og valgobservationer.

Jeg vil sige, at jeg ligesom andre synes, at den måde, Rusland har behandlet OSCE's valgobservationer på, har været og er skandaløs. Det er helt, helt afgørende, at hvis vi overhovedet skal have nogen som helst tillid til den måde, et demokratisk valg finder sted på, skal der også være mulighed for, at man skal kunne undersøge og ligesom legitimere det valg gennem undersøgelser udefra. Derfor synes jeg, at vi må give al mulig støtte til OSCE i forbindelse med valgobservationer i Rusland, men også andre steder.

Vi må i det hele taget have som udgangspunkt, at det Europa, vi jo kender i dag, og som har været under udvikling siden Murens fald i 1989, er et Europa, der jo på mange måder har

forbedret sig, og at vi også ikke mindst på grund af EU har fået langt mere stabilitet på vores kontinent. Når man tænker på det kolossale projekt, det har været at få Europa på fode igen efter Murens fald med en række nye demokratier, der så bliver indfaset i EU-samarbejdet, så er det en kolossal opgave, som man har løst fra EU's side. Man har skabt stabilitet og udvikling og er i dag årsag til, at Balkan ikke eksploderer igen, fordi der er et EU-perspektiv.

Men det er så vigtigt, at vi også supplerer med OSCE, som netop kan gå andre steder hen og har nogle andre dimensioner end EU. Derfor er det vigtigt, at vi fra dansk side også har en aktiv OSCE-indsats.

Jeg synes, at jeg også lige vil nævne hele forholdet mellem sikkerhed og miljø, som også er kommet på dagsordenen. Det anser vi for at være et helt, helt afgørende tema i en moderne fremtidsorienteret sikkerhedspolitik. For det, vi er truede af, er jo ikke trusler udefra mod vores nation, det er jo andre trusler. Det kan være terrortruslen, som også indgår her, men også klimaforandringerne og ændringerne i vores miljø spiller en væsentlig rolle i forhold til den måde, vi skal definere vores sikkerhed på. Derfor er sammenhængen mellem sikkerhedspolitik og miljøpolitik utrolig vigtig, også som et emne, der bliver taget op i OSCE.

Men der er som sagt stor støtte til en aktiv indsats i forhold til OSCE fra vores side.

Kl. 12:00

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er den konservative ordfører, og det er hr. Tom Behnke.

Kl. 12:00

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Tak for redegørelsen. Det er jo ganske interessant læsning. Det er meget omfattende aktiviteter, som OSCE har gang i, og jeg vil sige, at hvis man skulle ind på alt, hvad der foregår i OSCE, i alle dets afskygninger og underemner, ville det være nødvendigt at holde mere end en times indlæg her fra talerstolen, og det giver tiden jo ikke mulighed for. Men det har været meget interessant at læse og også at få indblik i, hvad det er, OSCE arbejder med.

Det er også en ganske interessant periode, vi og OSCE er inde i lige netop nu, hvor Rusland og ligesindede i stigende grad sætter hælene i, hælder grus i maskineriet og i virkeligheden på nogle punkter endda prøver på at rulle processen baglæns. Det skal man jo være meget, meget

opmærksom på og sørge for at forhindre sker. Det kan godt være, at man ikke skal have så store ambitioner om, hvor store skridt vi kan gå fremad med, men i hvert fald skal man have ambitioner om, at vi ikke går baglæns.

Et emne, som jo har været meget oppe i debatten, også i den offentlige debat, har jo være spørgsmålet om valgobservationer og valgobservatører, ikke mindst i Rusland, hvor det jo er, som om russerne gør alt, hvad de kan, for at forhindre, at der kommer valgobservatører. Det russiske argument om, at der jo heller ikke er nogen valgobservatører i de vestlige lande, holder jo ikke i den her sammenhæng.

I det omfang Rusland ønskede det ville jeg da tro at de var mere end velkomne her i landet til at komme og se, hvordan valget foregår her. Altså, der er jo ikke noget at skjule, der er ikke nogen problemer, vi har jo ikke en opposition, der mener, at der foregår valgsvindel, eller at oppositionen bliver knægtet, når der er valgkamp osv. Så der er jo ikke de problemer at tage fat i, og derfor mener jeg, at de skyder over målet. Men lad os pille det argument ud ved at sige, at de er yderst velkomne til at komme her. Hvis de mener, der er noget at se på, så skal de da være velkomne hos os.

OSCE er jo sammenhængskraften mellem øst og vest, som sørger for at holde Europa som et samlet Europa trods de forskelle, der kan være på mange områder. Og der er OSCE jo netop i sin struktur egnet til at sørge for, at man holder samtalen kørende, at man bliver siddende ved bordet, og at man taler om tingene og finder løsninger. Selv om det nogle gange går lidt langsomt, og det er små skridt, vi går med, så går vi hele tiden i den rigtige retning, og det er vigtigt.

I den sammenhæng tror jeg det er helt afgørende, at OSCE selvfølgelig er opmærksom på, at der er forskelle mellem de forskellige lande, forskellige forudsætninger og forskellige præmisser, og at det er der, man skal prøve at finde nogle fællesnævner. Det kan selvfølgelig i sig selv være en meget, meget vanskelig opgave.

Vi tror på fra konservativ side, at det er fantastisk vigtigt at fortsætte det her samarbejde, at vi fastholder hinanden på det, vi har opnået, og passer på, at vi ikke ruller baglæns, selv om nogle måske ønsker det på visse punkter. Jeg tror også, at vi skal stræbe efter en fortsat udvikling, også selv om det til tider går noget langsommere, end vi havde håbet på og gerne så.

Jeg tror også, at det er rigtig, at vi, til trods for de mange, mange forskellige emner, som

OSCE beskæftiger sig med – og alle emner er vigtige – satses på kerneområderne omkring demokrati, menneskerettigheder og sikkerhed. Det må være de kerneområder, der hele tiden skal være fundamentet. Og derfra kan man så selvfølgelig tale om miljø, man kan tale om klima, man kan tale om mange andre ting, som er vigtige – terror osv. Men et underemne, som jeg mener er meget vigtigt i de her år, er valgobservatø-
 tion, det er valgobservatører. Det er en meget stor forudsætning for demokrati, at valgene er frie og lige der, hvor de finder sted.

Så altså i 30 år har hele Europa samarbejdet på tværs mellem øst og vest, og det skal vi blive ved med, og det skal vi ikke mindst, fordi det er den bedste garanti for sikkerheden i Europa.

Kl. 12:04

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Vi går videre i ordførerrækken, og den næste ordfører er ordføreren fra Enhedslisten, hr. Frank Aaen.

Kl. 12:04

(Ordfører)

Frank Aaen (EL):

Jeg skal tilslutte mig det, som er sagt af andre, nemlig at det er en meget vigtig organisation, og at vi skal gøre, hvad vi kan for at styrke den, fordi den samler så mange lande og på den måde er et unikt redskab til at kunne styrke dialog mellem landene og formidle samarbejde. Som andre har været inde på, spiller den en klar rolle for at forbedre demokratiet igennem valgobservationer, gennem de mange feltmissioner og indsatsen mod kvindehandel og sikringen af menneskerettigheder – det sidste er noget, det ikke går lige godt med alle steder, men det er dog et sted, hvor der sker noget.

Jeg er selv medlem af den parlamentariske del af samarbejdet og har været det i nogle år og må sige, at det er et godt sted at møde andre og kunne diskutere og få vedtaget ting, der knap kan vedtages i det danske Folketing, f.eks. en undersøgelse om CIA-fly, som vi var meget tilfredse med.

Jeg skal ikke gentage det, som andre har sagt, men måske pege på to ting, som jeg synes der er brug for at lægge mere vægt på i det fremtidige arbejde. Det ene er, som det også er nævnt i redegørelsen fra udenrigsministeren, OSCE's traditionelle rolle i forhold til afspænding og sikkerhed. Med den skarpe modsætning, der udvikler sig mellem f.eks. USA og Rusland i forbindelse med missilskjoldet, som har fået Rusland til at trække sig fra traktaten om begræns-

ning af konventionelle styrker, ser vi jo faktisk et tilbageskridt, hvad angår militær nedrustning og afspænding i Europa. Vi ser genoptagelsen fra russisk side af flyvningen med de store bombefly, og vi ser, at atomnedrustning inden for rammerne af ikkespredningsaftalen er gået fuldstændig i stå. Jeg skal ikke sige, hvem der har mest skyld, men der er ingen tvivl om, at når USA insisterer på at lave en radarstation og et missilskjold lige op ad Ruslands grænser, får de en reaktion fra Rusland. Der er ikke noget at sige til, at den proces, der ellers var i gang og aftalt i ikkespredningsaftalens regi, er gået fuldstændig i stå, når USA insisterer på ikke at skulle gennemføre yderligere atomnedrustning. Det er også til skade for sikkerheden i Europa.

Derfor synes jeg, at i forlængelse af det, der står i redegørelsen, og de modsætninger, der udvikles i øjeblikket på det militære område mellem USA, NATO og især Rusland på den anden side – også mellem andre lande, men især her – bør vi overveje, om det er muligt at tildele OSCE en rolle, der er større, end det er tilfældet i dag.

Jeg synes i hvert fald, at det er et redskab, man bør undersøge, for der er ingen tvivl om, at det bevæger sig i den forkerte retning i øjeblikket, hvad angår afspænding og nedrustning i Europa.

Det andet, som ikke er så meget berørt i det, der foregår i dag, er spørgsmålet om, hvordan vi får det folkelige samarbejde i Europa til at udvikle sig. Der er meget fokus på, hvordan man samarbejder mellem stater, og hvordan organisationer går ind med feltmissioner, valgobservationer og alt det andet, og det er fint, og det skal fortsætte. Men det basale for at få afspænding og fredelig udvikling er i virkeligheden, at folk kommer til at tale mere sammen. Og det sker jo heldigvis på mange leder og kanter, men måske kunne der også i OSCE-regi i højere grad arbejdes for, at organisationer inden for fred, udvikling, menneskerettigheder og demokrati, kvinders rettigheder, kulturorganisationer, miljøorganisationer og fagbevægelse i højere grad bringes til at mødes og tale sammen inden for en ramme, der hedder styrkelse af fred og afspænding, sådan at fred og afspænding altså ikke er en sag, der kun overlades til stater og organisationer, men i højere grad også får et folkeligt islæt og dermed et fundament, som kan række længe, også når de statslige chefer finder på at blive vrede på hinanden. Så er det jo godt, hvis der er et folkeligt funderet samarbejde at holde fast i.

Derfor vil jeg høre – vi kan også tage det op i den kommende samling eller i forbindelse med det kommende møde i den parlamentariske forsamling – om der er muligheder for at styrke det folkelige samarbejde, som jo sker i mange regi, det er jeg med på. Det er jo ikke sådan, at det ikke sker, men OSCE kunne måske også spille en større rolle der. Det er bare de to ting, hvor jeg synes, at der er mere brug for OSCE end nogensinde.

Kl. 12:09

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Tak til ordføreren. Den sidste i ordførerrækken er Ny Alliances ordfører, og det er hr. Naser Khader.

Kl. 12:09

(Ordfører)

Naser Khader (NY):

Tak til udenrigsministeren for den meget informative redegørelse om OSCE's aktiviteter i 2007.

Det er på nogle områder nedslående læsning, for den beskriver en situation, som efterhånden minder lidt for meget om forholdet mellem Øst og Vest under den kolde krig. Rusland og nogle af de tidligere sovjetrepublikker er tydeligvis blevet problembørn i OSCE, og det er dette aspekt i redegørelsen, som jeg vil koncentrere mig om. Det vil jeg, fordi Ny Alliance mener, at Danmark skal være så aktiv som mulig i kampen for at fremme menneskerettighederne.

Vi er derfor glade for, at det klart tilkendegives i redegørelsen, at vi fra dansk side skal lægge vægt på, at OSCE til stadighed arbejder for at omsætte grundlæggende værdier som demokrati, menneskerettigheder og retsstatsprincipper til handlinger i OSCE's aktiviteter. Det er netop på disse kerneområder, at Rusland og andre ligesindede lande i de seneste år har arbejdet for at begrænse OSCE's aktiviteter. Det er en trist udvikling, for i en årrække, i Jeltsintiden, var Rusland en konstruktiv international medspiller også i OSCE, men med den voksende russiske selvbevidsthed og den stærkt øgede kontrol med det interne politiske liv er der igen opstået problemer på menneskerettigheds- og demokratiorrådet i OSCE-samarbejdet.

Samtidig gør Rusland ikke noget aktivt og konstruktivt for at bidrage til løsningen af de efterhånden fastfrosne konflikter, som fulgte i kølvandet på Sovjetunionens opløsning. Her praktiserer man snarere en del og hersk-politik, som på nogle områder er udtryk for ren dobbeltmoral. F.eks. støtter Rusland mere eller mindre åbenlyst de to udbryderområder i Georgien og

underminerer dermed Georgien. Og det gør man samtidig med, at man forsvarer Serbiens selv samme integritet i forhold til Kosovo. Disse konflikter berører alle stater, der er medlemmer af OSCE, og organisationen har i årevis forsøgt at bilægge den, men uden held.

Det fremgår også af redegørelsen, at man ligesom i de foregående 4 år heller ikke på ministerrådsmødet i november 2007 nåede frem til en politisk sluterklæring. Det var også her russisk modvilje, der stod i vejen. Man vil ikke mindes om de forpligtelser, som Rusland havde påtaget sig på Istanbultopmødet i 1999, om tilbage-trækning af tropper og materiel fra Georgien.

Hvordan kan man overhovedet gøre sig håb om at kunne påvirke den russiske ledelse til at indtage en mere positiv og konstruktiv holdning til OSCE's menneskelige dimension?

Rusland er jo en meget vigtig spiller i europa- og verdenspolitikken, bl.a. fordi de er storeeksportører af olie og gas og mange EU-lande er afhængige af leverancer fra Rusland. Samtidig er det russiske marked meget attraktivt for vores erhvervsliv, især i disse år hvor de høje oliepriser medfører høj økonomisk vækst og stigende forbrug.

Jeltsintidens kaotiske forhold er blevet afløst af indenrigspolitisk stabilitet, som et stort flertal af russerne tydeligvis sætter pris på. Præsident Putin er uden tvivl meget populær og respekteret, men populariteten og stabiliteten hviler på et delvis stærkt problematisk grundlag. Afviklingen af de seneste parlamentsvalg den 2. december 2007 er et symptom herpå.

Som bekendt valgte OSCE's kontor for demokratiske institutioner og menneskerettigheder denne gang at afstå fra at sende valgobservatører til Rusland. Man kunne ikke acceptere de russiske betingelser og den manglende samarbejdsvilje. Til gengæld sendte OSCE's parlamentarikerforsamling, Europarådet og Nordisk Råd mere end 70 parlamentsmedlemmer fra 28 lande som observatører. De konkluderede i en fælles udtalelse, at valgene ikke havde været fair og ikke havde levet op til mange af OSCE's og Europarådets standarder og forpligtelser. Valgene var ganske vist godt organiserede, og observatørerne bemærkede betydelige tekniske forbedringer, men de fandt ikke sted på lige vilkår for alle partier og kandidater.

Observatørerne pegede på, at den faktiske sammensmeltning af en stat og et politisk parti er magtmisbrug. Statsapparatet var således meget aktiv i forbindelse med at promovere præsidi-

dent Putin og hans parti Det Forenede Rusland. Medierne favoriserede også i meget høj grad dette ene parti, og der var rapporter om udbredt chikane af oppositionspartier og kandidater. Alt i alt en noget deprimerende omgang, også set i lyset af, at præsident Putins enorme popularitet efter alt at dømmes kunne have sikret hans parti en sejr uden brug af disse udemokratiske metoder.

Kl. 12:15

Også på et andet område giver russisk politik anledning til bekymring. Jeg tænker her på de omfattende menneskerettighedskrænkelser, som har fundet sted og finder sted i Tjetjenien. Det er en tragedie og en skandale, som vi i Vesten og i OSCE's regi har reageret alt for spagfærdigt over for. Rusland har på uhyre brutal og blodig vis undertrykt den tjetjenske befolkning og installeret et brutalt banditregime, som fortsætter undertrykkelsen. Men hvordan kan vi – det vil i praksis sige via OSCE og i Europarådet – forsøge at få Rusland til at slå ind på en langt mere demokratisk kurs? Vil Rusland overhovedet lytte til os? Det er vi nødt til at tro på, bl.a. fordi landet efterhånden er blevet integreret i verdensøkonomien og er blevet afhængig af samhandel med Europa.

Der er også tegn på, at præsident Putin og den øvrige russiske ledelse trods alt gerne vil betragtes som et medlem af det internationale selskab. Samtidig er det også meget tydeligt, at Rusland er præget af en fornyet selvbevidsthed og nationalisme efter svaghedsperioden under præsident Jeltsin. Man har påbegyndt en oprustning og en modernisering af det russiske militær. Rusland finder sig helt åbenlyst ikke i at blive irettesat og vejledt af os i Vesten, og specielt ikke af USA, når det gælder menneskerettighedsspørgsmål, men det skal ikke afholde os fra at bringe disse spørgsmål op igen og igen.

Jeg minder i den forbindelse om ordlyden i vedtagelsen i forbindelse med forespørgslen om demokratiets tilstand i Rusland. I den opfordrede Folketinget regeringen til fortsat at prioritere indsatsen for en demokratisk udvikling i Rusland i relevante fora, herunder i EU, i Europarådet og i OSCE samt arbejde for, at et samlet EU fastholder Rusland på dets forpligtelser i henhold til internationale konventioner og regler. Den vedtagelse gælder i høj grad også for vores indsats i OSCE i 2008. Tak.

Kl. 12:17

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):
Tak til ordføreren. Derefter er det udenrigsministeren.

Kl. 12:17

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg vil godt takke for en god og konstruktiv debat. Jeg er glad for, at vi i den her sag har så bred en enighed om OSCE's betydning, og jeg skal knytte nogle kommentarer til det. Det er klart, at OSCE spillede en meget, meget speciel og meget betydningsfuld rolle, da organisationen blev startet, fordi det var – som nogle har været inde på i dag – en organisation, hvor alle var der, uanset om man kunne lide dem eller ej, uanset tilhørsforhold til vestlig eller østlig side, og det gav mulighed for nogle diskussioner og nogle møder og korridorsnak, som betød noget for udviklingen i især den menneskelige dimension i Europa.

Den rolle spiller OSCE jo stadig væk, organisationen skal bare finde sine kernekompetencer, som hr. Tom Behnke var inde på. For jeg tror, det er meget vigtigt, at vi ikke breder OSCE ud til at skulle dække alt, for så risikerer man, at det ender med at dække intet.

Vi har valgt at lægge redegørelsesdebatten tidligere i år efter ønske fra Folketinget sidste år, og det synes jeg er rigtigt, således at vores parlamentarikerside og regeringsside har en fælles fornemmelse af hinanden tidligt på året. OSCE har, netop fordi det har både fortalere og modstandere af alliancer osv., været en organisation, hvor man har kunnet få en god demokratisk debat, også om den menneskelige dimension, sikkerhedsdimensionen, som der har været tale om, og som jeg skal komme ind på. Styrken er jo den brede deltagerkreds, som hr. Kofod var inde på, da han sagde, at det var fra Vancouver til Vladivostok, og det er jo fuldstændig rigtigt.

Så skal jeg lige kommentere nogle af indlæggene. Jeg synes, det var meget vigtigt, at hr. Troels Christensen fremhævede nogle af kerneområderne. Valgobservationerne er et meget, meget væsentligt område, og det er jo her, vi kan se problemer. Vi så det ved det russiske valg, dumavalget, at ODIHR blev væk, hvorimod parlamentarikerne kom, og det synes jeg var rigtigt af parlamentarikerne, så der var en tilstedeværelse. Jeg synes selv personligt, at ODIHR måske lige kunne have givet den 24 timer mere, før de aflyste, fordi det var et spørgsmål om timer – i hvert fald officielt – vedrørende visumudstedelse. Derfor var det rigtigt af parlamentarikerne i

den situation at tage af sted. Nu er de så blevet væk i forbindelse med det her valg, fordi betingelserne ikke er i orden, og det respekterer jeg fuldstændig, for man skal jo heller ikke være det, der i gamle dage i Rusland hed nyttig idiot. Det hedder det ikke mere, men det hed det i gamle dage.

Det andet område er retsstatsprincipperne. Det er vigtigt, at de overholdes i de nye lande, som hr. Troels Christensen var inde på. Feltmissionerne er af meget stor betydning, og der vil jeg godt fremhæve for at være fremadrettet – som hr. Frank Aaen også med rette synes vi skal være – at grænsemissionerne kan blive vigtigere og vigtigere i nogle områder af verden. F.eks. ser jeg meget gerne, at OSCE får en stærkere tilstedeværelse i Afghanistan og Pakistan. OSCE har påtaget sig en opgave der, men jeg så meget gerne, at OSCE blev stærkere der.

Jeg vil godt hæfte mig lidt ved det, der er blevet sagt om Rusland fra hr. Kofods side. Det er fuldstændig rigtigt, at vores valg også skal overvåges, for ellers siger Rusland jo: Hvad er det for noget, hvad er det for en organisation, hvor det kun er halvdelen, der er noget galt med, og hvor den anden halvdel slet ikke bliver undersøgt? Jeg vil godt lige for en ordens skyld sige, at vi altså inviterer til at overvære vores valg. Lige så snart valget bliver udskrevet, sendes en invitation til OSCE, og så er det ODIHR, der selv afgør, om de synes de vil bruge kræfter på det eller ej. Som hr. Jeppe Kofod sagde, så er grænsemissionen vigtig.

Vedrørende hr. Morten Messerschmidts og hr. Naser Khaders meget interessante diskussion om Rusland vil jeg sige, at det næsten var som at høre en diskussion mellem DKP og Det Konservative Folkeparti i 1980'erne. Så kan man selv gætte, hvem der stod hvor. Jeg var lige ved at tro, at hr. Morten Messerschmidt var ved at sige: jo mindre ytringsfrihed, jo bedre økonomi. Men det kom hr. Morten Messerschmidt jo delvis ud af igen, men kun delvis.

Det er klart, at det er godt, at Rusland er med, det er klart, det er godt, at Rusland også har gennemgået en udvikling, som har været bedre end den, man frygtede Rusland skulle gennemgå i 1991, hvor man jo faktisk frygtede, at landet skulle bryde helt sammen med meget store sikkerhedsrisici, der ville sprede sig som ringe i områderne. Det var også godt. Rusland kom bedre igennem 1990'erne, end man havde frygtet, og så har man så rettet op på ting i Rusland, der var gået for vidt i 1990'erne. Men til gengæld

kan man jo også gå for vidt, når man skal genoprette det, man synes gik for vidt. Det er det, der er tale om nu. Rusland bør ikke udvande OSCE, Rusland bør være med til at se OSCE som en fordel, fordi man der har en dialog, som man selvfølgelig også har med NATO-Rusland Rådet, men hvor der her er nogle andre deltagere.

Man bør heller ikke gøre det vanskeligt for feltmissioner, som det har været tilfældet i Kaukasus. Det er da trist, at Rusland fik OSCE ud af Tjetjenien i 2002. Det havde da været meget bedre, hvis de var der. Det er heller ikke godt nok, at man begrænser ytringsfriheden og mediefriheden i Rusland. Så jeg synes bestemt, at man skal holde Rusland på dagsordenen, og der vil jeg da minde hr. Messerschmidt om, at Gorbatsjov den 1. december i fjor skrev en temmelig kritisk artikel i Herald Tribune, hvor han beklagede tilbagegangen i det russiske demokrati. Så det er altså ikke en antirusisk tale, jeg står her og holder, det er en advarsstale til fordel for demokratiet, hvor altså Gorbatsjov har udtrykt de samme bekymringer, som flere talere her fra talerstolen har givet udtryk for. Så meget desto vigtigere er det jo altså at få Rusland med.

Jeg er enig med hr. Morten Messerschmidt i noget andet: Der er intet vundet ved at skabe nye kolde fronter, men vi kan se, at de er på vej. Hr. Frank Aaen nævnte de russiske overflyvninger, og at man gik fra CFE-aftalen som modsvar til missilskjoleet.

Kl. 12:23

Det er jo ikke nogen fordel, at vi kommer dertil, at vi gradvis får bygget det op til større og større konfrontationer. Derfor skal Rusland, som jeg plejer at sige det, være en del af den europæiske koncert. Men Rusland skal jo ikke ødelægge koncerten. Derfor gør vi alt, hvad vi kan for at holde Rusland til.

Vi overvejer i EU også det, som hr. Morten Messerschmidt ønsker vi skal overveje – og hr. Messerschmidt er jo en stor tilhænger af EU, er jeg klar over. Derfor vil hr. Morten Messerschmidt jo også være glad for at få at vide, at vi i EU faktisk gerne vil se, om vi kan lave et charter for OSCE. Det vil vi godt overveje.

Som hr. Naser Khader sagde, så er der nogle fastfrosne konflikter, og de ligger jo ikke mindst i Kaukasus, og der ville det jo være rart, om OSCE kunne få lov til at tømme dem op. Og der ligger jo også Rusland som en af vanskelighederne omkring disse fastfrosne konflikter, og Aukasien og Sydossetien, men jo også Trans-Dniester. Og nu er der kommet nogle forslag om Moldavien

og Trans-Dniester. Lad os så se, hvad de fører til. Der ville det jo være rart, om man kunne sørge for, at vores feltmissioner og vores demokratiske tilstedeværelse fra OSCE's side, retsstatstilstedeværelsen, kunne være med til at få løst op for disse fastfrosne konflikter. Der er det så også vigtigt, at vi har et OSCE, hvor vi kan blive ved med at fastholde dette på dagsordenen og sørge for, at vi kan få en dialog om det. For det er jo trist, at vi bliver ved med at have sådan nogle lommer, hvor der er frysende koldt.

Hr. Holger K. Nielsen ønskede sikkerheds- og miljøpolitik set i sammenhæng. Det gør vi jo i EU. Det kan vi selvfølgelig også gøre i OSCE. Det er rigtigt, at det også er blevet drøftet under spansk formandskab. Det har vi jo haft andre debatter om her i Folketinget, og vi har snakket med Europarådet og EU og OSCE. Men vi skal også lige huske deres kernekompetencer, så ikke alle overlapper hinanden inden for de områder, der for øjeblikket er mest fokus på. Derfor skal vi nok lige vende skråen i munden, men det er da et overordentlig relevant emne, og parlamentarikerforsamlingen kan jo drøfte det.

Til hr. Frank Aaen vil jeg så til sidst sige: Ja, jeg er enig i, at den afspænding og sikkerhed, som man er sat i verden for, havde det bedre for nogle år siden, end den har i dag. Overflyvningerne, debatten om missilskjoldet og den måde, den forløber på, er jo heller ikke fremmende. CFE-aftalen, som russerne går fra, er jo heller ikke nogen fordel. Jeg mener, at man kan drøfte det i parlamentarikerforsamlingen, men jeg vil også pege på et andet sted, hvor Danmark ønsker det diskuteret, og det er i NATO-Rusland Rådet. Det er jo et oplagt sted at diskutere præcis de emner: missilskjold, overflyvninger, CFE-aftalen. Vi skal have topmødet snart, og det er

nogle af de emner, jeg plejer at have med, når jeg er i NATO-Rusland Rådet, som jo også blev oprettet i en periode, hvor man regnede med, at vi nu skulle komme tættere og tættere på hinanden. Men så skal vi også udnytte det i perioder, hvor man er ved at glide fra hinanden. Så hr. Frank Aaen og jeg er her undtagelsesvis ikke uenige. Vi er enige om, at det er et væsentligt emne, og at vi skal bruge alle de steder, vi kan, til at undgå at komme i en konfliktsituation og i stedet for komme i en afspændingssituation, som kan være befordrende for begge parter og dermed for befolkningerne i Europa. Det er jo hele meningen med foretagendet.

Kl. 12:26

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til udenrigsministeren. Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Kl. 12:26

Meddelelser fra formanden

Fjerde næstformand (Helge Adam Møller):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 11. marts 2008, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der er opslået i salen. Jeg skal i øvrigt henviser til den omdelte ugeplan.

Mødet er hævet. (Kl. 12.27).